

СЪВМЕСТНО ПРОУЧВАНЕ ЗА НИВОТО НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА В БЪЛГАРИЯ 2025

Siemens България и Германо-Българска индустриално-търговска камара

17 юни 2025 г.

SIEMENS БЪЛГАРИЯ

Siemens България („Сименс“ ЕООД) е част от Siemens AG - **водеща технологична компания** с фокус върху индустрията, инфраструктурата, транспорта и здравеопазването. В България компанията присъства вече над 145 години и е тясно свързана с някои от най-значимите технически нововъведения в страната от Освобождението до наши дни.

Днес в нея работят **над 420 специалисти в 4 офиса** – София, Варна, Пловдив и Русе. Годишният ѝ оборот за финансовата 2024 г., която приключи на 30 септември 2024 г., е 52 млн. евро.

ГЕРМАНО-БЪЛГАРСКА ИНДУСТРИАЛНО-ТЪРГОВСКА КАМАРА (ГБИТК)

*Германо-Българската индустриално-търговска камара (ГБИТК) е **официалният представител на германската икономика в България**. Целта на ГБИТК е да създава **платформа за контакти, партньорства и обмен на информация и бизнес ноу-хау** между германски и български фирми, да открива нови възможности за успешен бизнес, както и да предоставя широк спектър от услуги, с които да отговори на очакванията на своите германски, български и международни членове и клиенти.*

ВЪВЕДЕНИЕ

От напредналата автоматизация и изкуствения интелект до дигиталните близнаци и Интернет на нещата, технологиите променят начина, по който компаниите работят, комуникират и създават стойност.

Границите между физическия и дигиталния свят все повече се размиват. Интелигентните системи във всички сектори позволяват вземането на по-бързи и точни решения, наред с повишена ефективност и устойчивост.

Данните се утвърждават като новата валута на бизнеса, а скоростта на адаптация към иновациите се превръща в **критичен фактор за конкурентоспособност**. В същото време новите технологии поставят и предизвикателства – от необходимостта от засилена **киберзащита и етични стандарти** до нуждата от нови умения и култура на непрекъснато учене. В тази среда компаниите, които не просто възприемат новите технологии, а ги интегрират стратегически и в мащаб, ще бъдат тези, които ще задават тенденциите на бъдещето.

Настоящото проучване си постави за цел да анализира **въздействието на дигитализацията и нововъзникващите технологии върху бизнес средата в България**, проследявайки ключовите тенденции, предизвикателства и възможности пред компаниите. То обхваща широк спектър от индустрии и сектори, като предоставя актуална картина на степента на дигитална трансформация, внедряването на иновативни решения и адаптацията към новите технологии сред българските компании.

Проучването бе осъществено онлайн в периода **2 март – 7 април 2025 г.**, надграждайки две предходни изследвания на Siemens и ГБИТК - от 2018 и 2021 г. Въпросите включваха както стратегически, така и оперативни теми, както и свързани концепции като киберсигурност и устойчивост. Това даде възможност за **проследяване на динамиката и развитието на дигитализацията** през последните години, както и поглед върху последните развития и тенденции.

Цели на проучването

- ✓ Да даде отговор на въпроса кои **аспекти на цифровизацията** са ключови за българските компании, кои тенденции те считат за особено важни в тяхната бизнес среда и дали виждат **пречки и предизвикателства**, свързани с разработването и внедряването на нови дигитални технологии;
- ✓ Да даде отговор на въпроса за **напредъка** на българските компании по отношение на дигиталната трансформация и новите технологии.
- ✓ Да очертае ясна картина по отношение на **цялостните ефекти и въздействия** на дигиталната трансформация.

ПРОФИЛ И ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ

92

компании

27

индустрии

29

въпроса

Сектор/индустрия

18%

Големи компании
(над 500 служители)

66%

**Средни и малки
предприятия (11 –
500 служители)**

16%

Микрокомпании
(1 – 10 служители)

В допитването са участвали представители на **92** български компании и чуждестранни фирми, работещи в страната, от **общо 27 различни индустрии/сектора**.

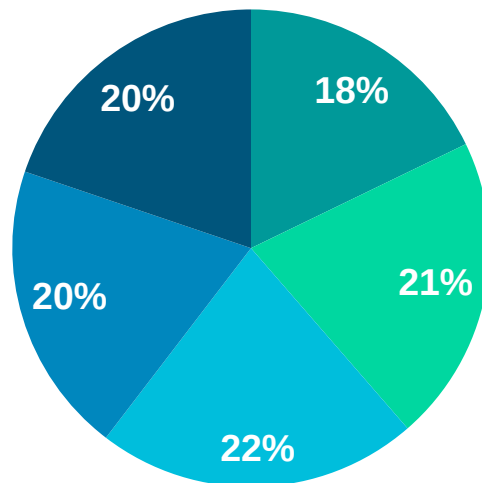
Близо една трета от участниците развиват дейност в сферата на **производството (27 %)**, следвани от Строителство&Инфраструктура (10%), Енергия&Комунални услуги (9%) и ИТ (9%).

По отношение броя служители по-голямата част от участващите компании (40%) попадат в категорията **малки до средни предприятия** с 11-100 служители, а 26 на сто имат между 101 и 500 работници.

Големите компании с над 500 служители представляват 18 на сто от анкетираните.

Годишен оборот в лева

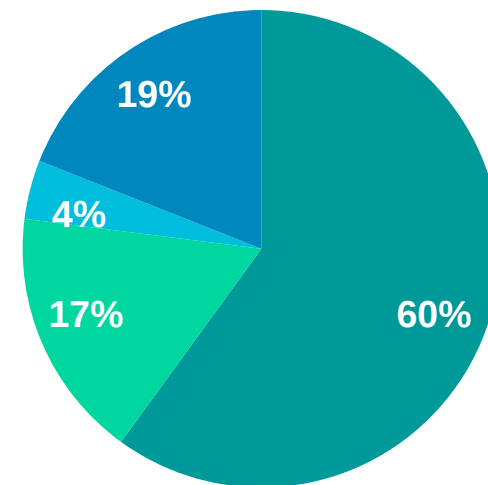
- По-малко от 2 млн.
- 2-10 млн.
- 10 - 50 млн.
- Над 50 млн.
- Не знам/предпочитам да не уточнявам

Резултатите показват относително равномерно разпределение на компаниите по годишни приходи, като **най-голям дял (22%) заемат фирмите със средни приходи** от 10-50 милиона лева. Обобщено, малките и средните предприятия (с приходи до 10 милиона лева) съставляват общо 39% от извадката.

Роля в компанията

- Висше ръководство
- Мениджър средно ниво
- Оперативен мениджър
- Експерт/служител

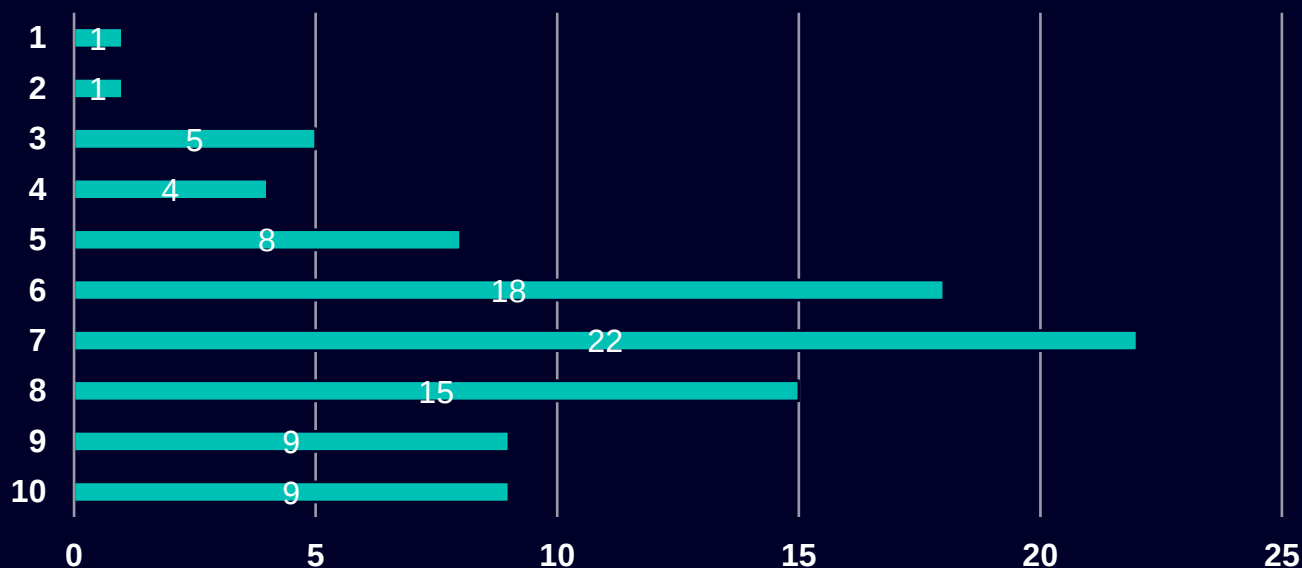

Данните показват **значително преобладаване на висшия мениджмънт** сред анкетираните - 60% от всички участници са от висшето ръководство. Това дава възможност на изследването да хвърли светлина върху стратегическия подход на компаниите към дигиталната трансформация.

НИВО НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ: ПАРАМЕТРИ, ТЕХНОЛОГИИ, ОЧАКВАНИЯ

НИВО НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

На какъв етап се намира Вашата компания по отношение на дигитализацията? (по скала от 1 до 10)

6.82
Средна оценка

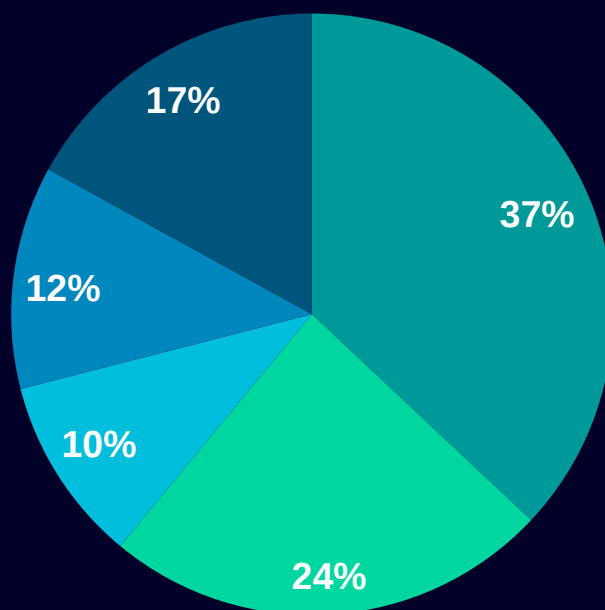
Средната оценка показва, че повечето анкетирани компании са в **междинен етап на дигиталната трансформация** – преминали са основните стъпки, но все още не са достигнали пълна цифрова зрялост.

Най-много компании (22) се намират на ниво 7, а 15 компании – на ниво 8. Това е индикатор, че значителна част от бизнеса вече използва дигитални технологии, но **вероятно не е завършил напълно интеграцията им**. Като ниво 9 и 10 са се самооценили общо 18 компании.

НИВО НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

Какъв дял от годишния Ви бюджет е отделен в момента за дигитална трансформация?

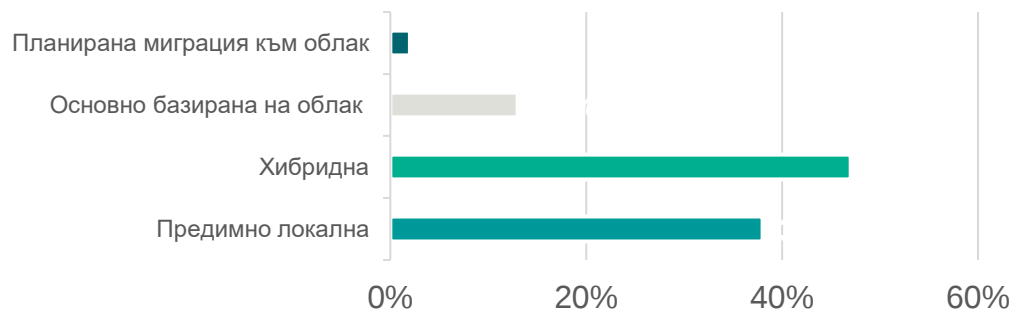
- По-малко от 5%
- 5-10%
- 11-20%
- Повече от 20%
- Не знам/Предпочитам да не казвам

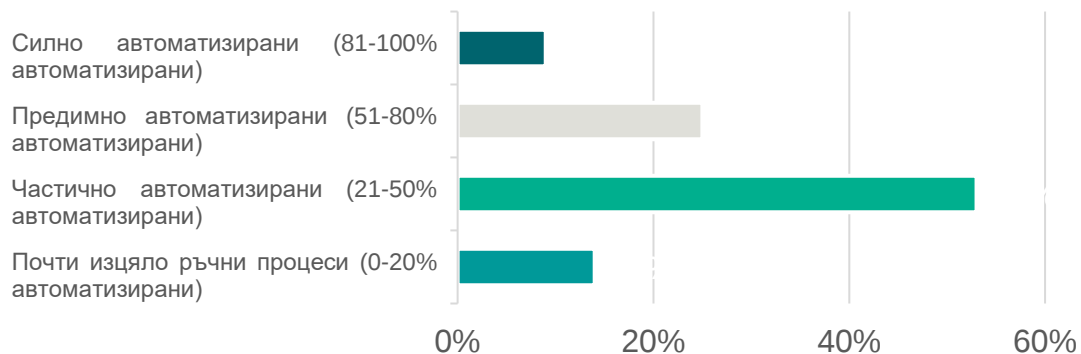
Въпреки нарастващото значение на дигиталната трансформация, инвестициите в нея остават сравнително ниски, което може да възпрепятства иновациите и конкурентоспособността на компаниите.

Данните показват, че вложенията в дигитални технологии **все още не са топ приоритет за повечето компании в България** – близо 60% от споделилите конкретни проценти заделят под 10% от бюджета си за целта. Само около **1/5 от организациите** инвестират сериозно в дигитализация (над 10% от бюджета), което е индикатор, че стратегическото приоритизиране на темата е ограничено.

Каква е текущата Ви технологична инфраструктура?

Какво ниво на автоматизация сте постигнали в основните си бизнес процеси?

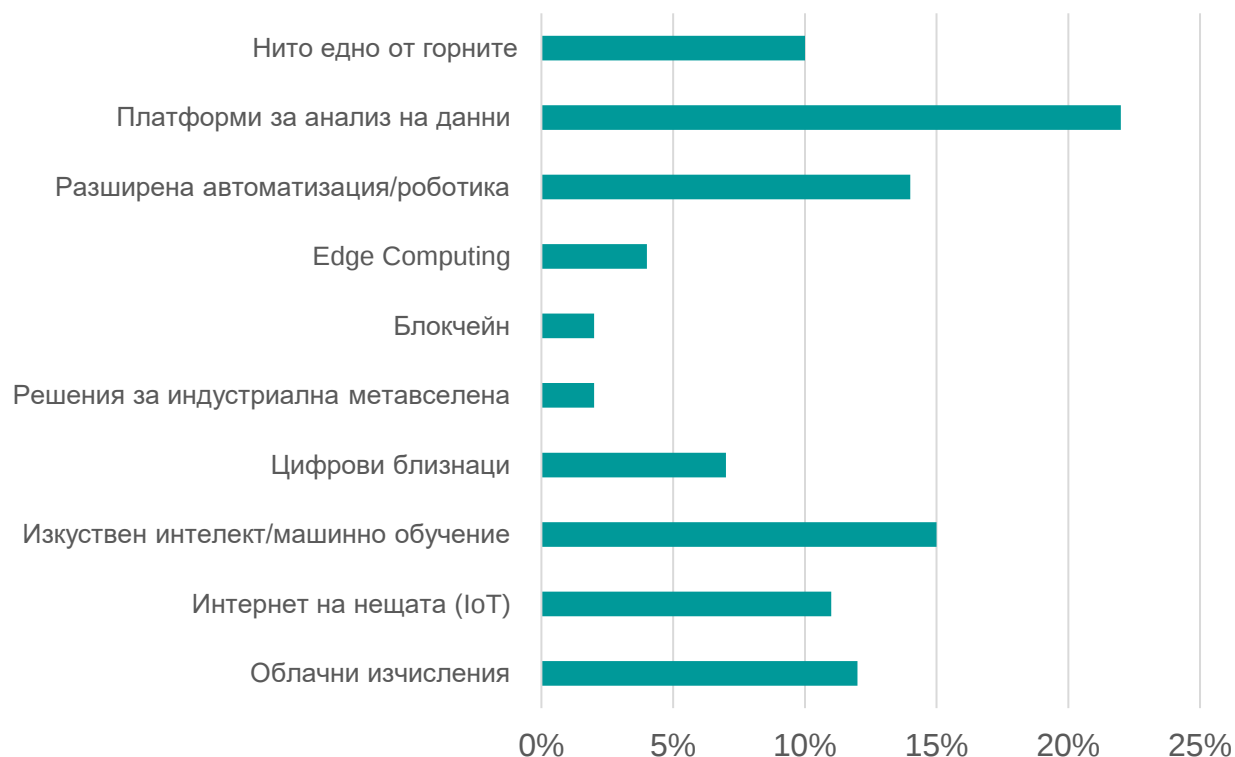

Обобщените данни от двата въпроса потвърждават, че повечето организации **са в преходен етап на своята дигитална трансформация**. Както при технологичната инфраструктура (предимно хибридна), така и при автоматизацията (предимно частична), повечето респонденти се намират в средните нива на развитие.

Наблюдава се разминаване между използваната технологична инфраструктура и нивото на автоматизация. Въпреки че 47% от респондентите използват хибридна инфраструктура и 13% са основно в облака, само 9% са постигнали високо ниво на автоматизация (81-100%). Това предполага, че самото преминаване към облачни технологии **не води автоматично до напреднала автоматизация на процесите**.

НИВО НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

Кои технологии сте внедрили или внедрявате активно във Вашата дейност?

Платформите за анализ на данни са най-често внедряваната технология с 21% от отговорите, следвани от изкуствен интелект/машинно обучение с 15%. Разширената автоматизация/роботика е на трето място с 14%. По-малко разпространени са цифровите близнаци (7%), Edge Computing (4%), блокчейн и решения за индустриална метавселена (по 2%). Една десета от респондентите не са внедрили нито една от изброените технологии.

Това показва, че организациите приоритизират технологии, които им позволяват да извличат **стойност от данните** (платформи за анализ, ИИ) и да **автоматизират процеси** (роботика), докато по-нови технологии като метавселена и блокчейн все още не са широко възприети.

Какви бяха мотивите за решението да въведете тези технологии? (Подоредете по важност)

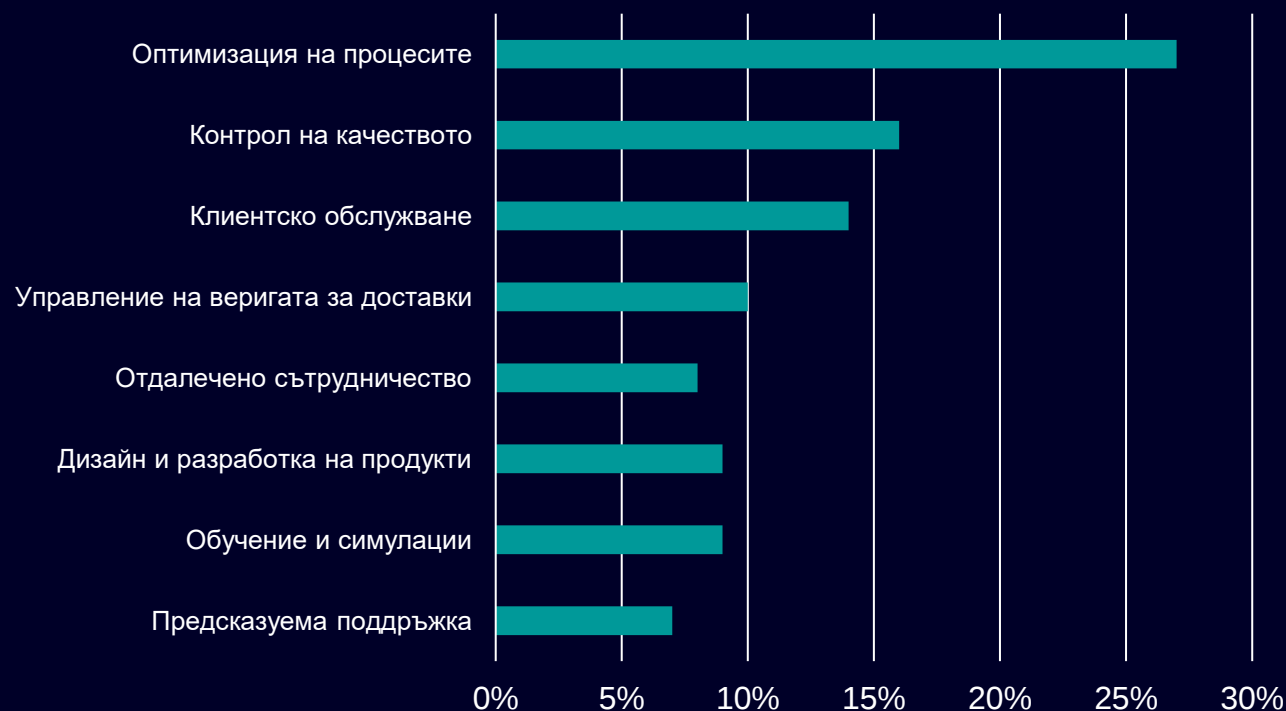

Очакванията за **подоброена оперативна ефективност** се очертават като водещ мотив за внедряване на нови технологии (18% обобщено). Конкурентното предимство е вторият по важност мотив (16%), а подобряването на производителността на служителите се нарежда на трето място с 14 на сто. Мотиви, свързани с бизнес трансформация и устойчивост на околната среда, са с по-нисък приоритет.

Това потвърждава извода, че българските организации имат прагматичен подход към дигиталната трансформация, приоритизирайки технологии и цели, които обещават **конкретни, бързи и измерими бизнес ползи**.

НИВО НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

Какви са основните приложения на използваните във Вашата компания цифрови технологии?

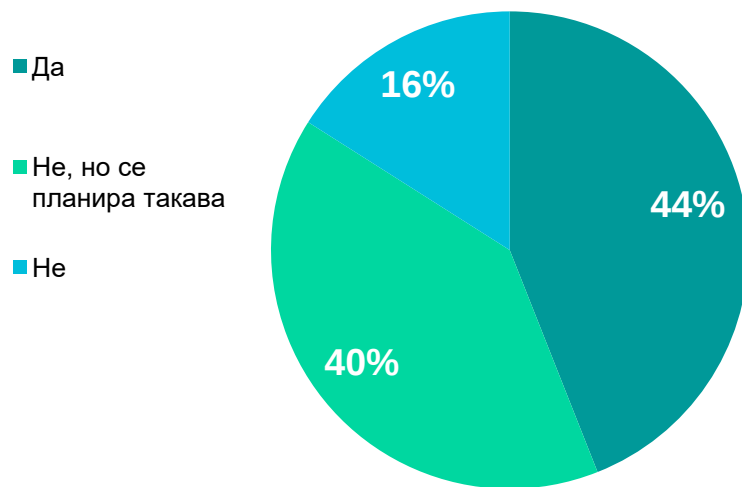

Оптимизацията на процесите е водещото приложение на цифровите технологии с 27%, следвана от контрола на качеството с 16% и клиентското обслужване (14%). Приложенията съответстват на водещите мотиви за внедряване на технологии от предходния въпрос. Те са силно ориентирани към основните бизнес процеси, което потвърждава, че компаниите възприемат дигитализацията като **средство за постигане на бизнес цели, а не като самоцел**. Относително ниският процент за дизайн и разработка на нови продукти (8%) предполага, че технологиите се използват повече за оптимизиране на съществуващи процеси, отколкото за разработване на иновативни решения.

ПРИОРИТЕТИ & ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

ГОТОВНОСТ ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

Имате ли стратегия за интегриране на нови технологии във Вашите бизнес операции?

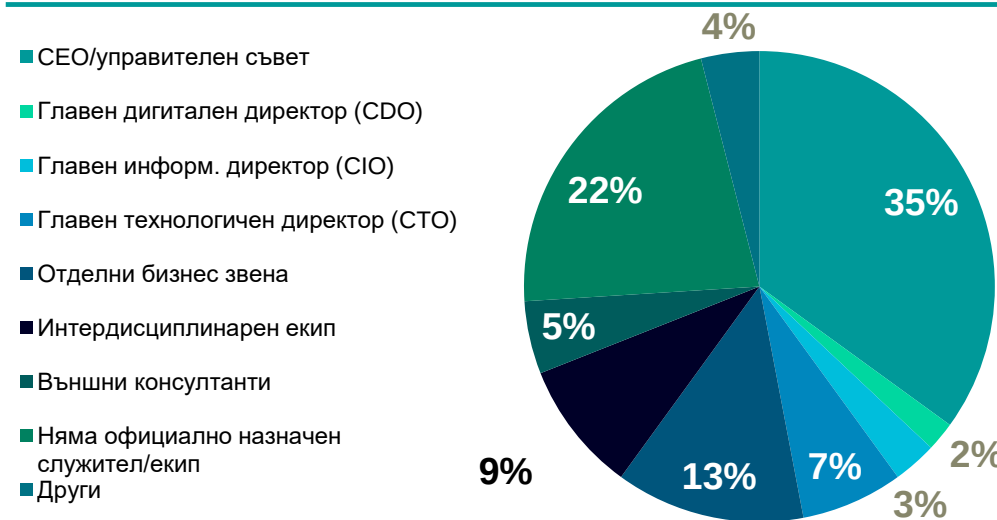

Анализът показва, че по-голямата част от организациите (84%) осъзнават **важността на стратегическия подход** към нововъзникващите технологии, като или вече имат такава стратегия, или планират да я разработят. Само малка част от респондентите не виждат необходимост от специална стратегия в тази област.

SIEMENS

Кой е отговорен за дигиталната трансформация във Вашата организация?

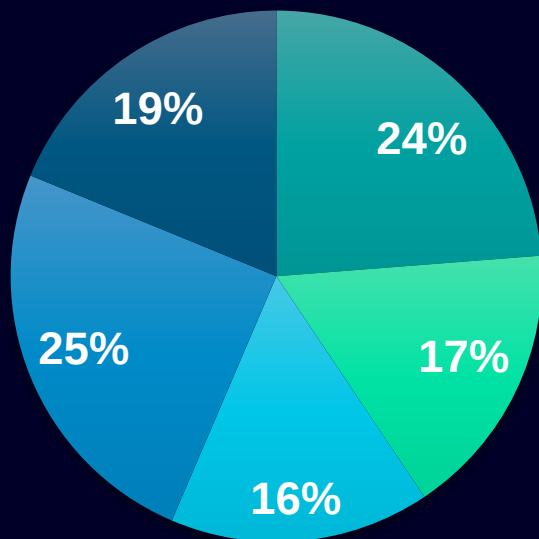

Данните сочат, че много организации (35%) са възприели **централизиран подход** с ръководство от най-високо ниво (CEO/управителен съвет). Сравнително малък брой разчитат на специализирани роли като CDO, CIO или СТО за управление на дигиталната трансформация. Това може да индикира **липса на специализирани технологични лидерски позиции** в много компании.

ГОТОВНОСТ ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

Каква е Вашата стратегия за мащабиране на дигиталните решения в цялата организация?

- Централизиран подход
- Инициативи, ръководени от конкретен отдел
- Пилотни програми
- Проектно-базирано прилагане
- Няма такава

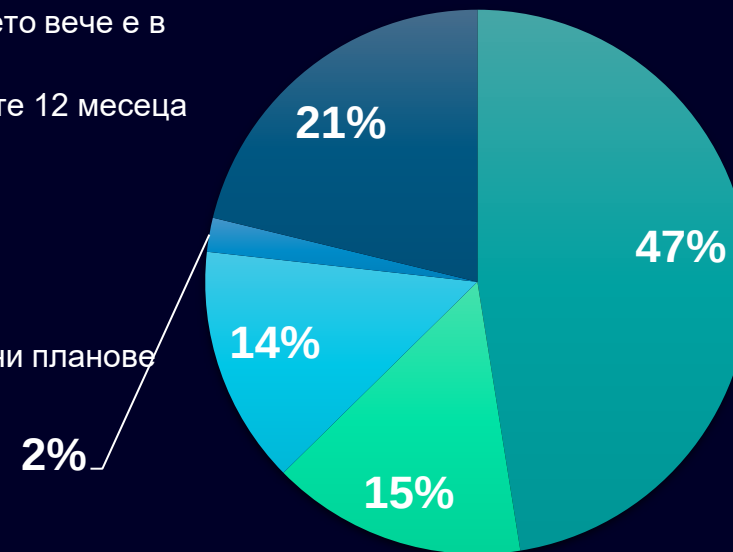
При мащабирането на дигитални решения **няма силно доминиращ подход**, което може да отразява различни нива на зрялост и специфики на организациите. Наблюдава се относително равномерно разпределение между различните подходи, с лек превес на "Централизиран подход за цифрова трансформация" и "Проектно-базирано прилагане".

SIEMENS

Какъв е Вашият график за внедряване на нови цифрови технологии?

- Интегрирането вече е в ход
- В следващите 12 месеца
- 1-2 години
- 3-5 години
- Без конкретни планове

Резултатите показват, че организациите в България не само осъзнават значението на внедряването на иновации, но и **действат активно в тази посока**. При близо две трети от анкетираните планове вече са в ход или предстоят в рамките на следващите 12 месеца. Впечатление прави обаче, че 21 на сто нямат конкретен график в това отношение.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И БАРИЕРИ

Кои са основните предизвикателства за Вас пред дигиталната трансформация? (Подредете по значение)

Първи избор ● ● ● ● ● ● ● Последен избор

Резултатите ясно показват, че **финансовите ограничения и липсата на кадри** са най-сериозните бариери пред дигиталната трансформация. Технологичните и културните предизвикателства, като остарели системи и организационна култура, също остават значителни.

Интересно е, че рисковете, свързани с киберсигурността, остават на заден план, въпреки нарастващата честота на киберинциденти. Това може да се тълкува или подценяване на риска, или вече налични мерки.

Какъв е подходът на Вашата организация към управление на киберсигурността? (изберете всички приложими)

Най-предпочитаният подход е свързан с внедряване на нови решения и защиты, което показва **силен фокус върху технологичните аспекти на киберсигурността**. На второ място участниците посочват редовните обучения на служителите, което демонстрира разбиране за важността на човешкия фактор. По-малко организации разчитат на специализирани екипи по киберсигурност (11%). Същевременно едва 9 на сто посочват, че нямат официална стратегия за киберзащита, което е положителен знак, че повечето организации осъзнават **важността на стратегическия подход към киберсигурността**.

Каква роля играе устойчивостта във Вашата стратегия за цифрова трансформация?

Темата за устойчивото развитие присъства уверено в стратегическите приоритети на **компаниите**, но все още не е универсално приета и осъзната от всички организации. Убедително мнозинство от участниците (76%) виждат устойчивостта като **ключов или поне важен елемент** от стратегията си за цифрова трансформация.

Въпреки това близо пета от анкетираните (19 %) или не я смятат за приоритет, или изобщо не я разглеждат като част от дневния ред - индикатор за **нужда от допълнително информирание и образование** по темата.

ПЛАНОВЕ & ОЧАКВАНИЯ

Какво трябва да направите или от какво се нуждаете, за да стимулирате внедряването на цифрови технологии във Вашата компания? (Изберете топ 3)

Данните показват силен акцент върху развитието на човешкия капитал и технологичната инфраструктура като фундаментални елементи за цифрова трансформация на компаниите. Повечето участници приоритизират **обучението на персонала, увеличаването на инвестициите в технологична база и стратегическа посока** като водещи насоки на действие. Подкрепящите фактори като киберсигурност, култура на иновации и партньорства остават по-скоро вторични приоритети, което може да е риск в дългосрочен план.

Кои бизнес области приоритизирате за дигитална трансформация в бъдеще?

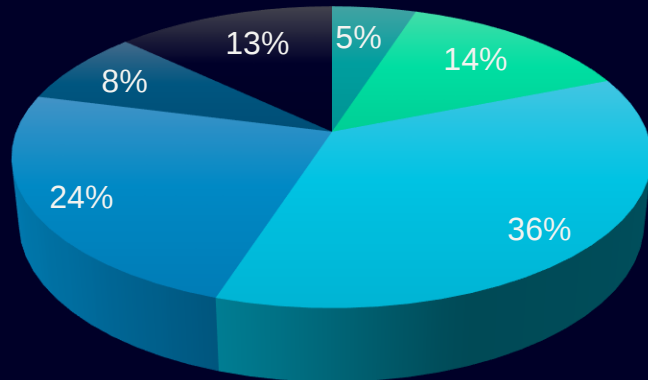
Отговорите потвърждават, че организациите насочват усилията си за дигитална трансформация предимно към **оперативните процеси, клиентското обслужване и качеството на продуктите/услугите.**

Подкрепящите дейности като финансово управление и човешки ресурси (и двете с по 9%) остават на дъното на класацията. Това може да представлява риск за цялостния успех на дигиталната трансформация, тъй като тези области са критични за устойчивостта на промяната.

ПЛАНОВЕ И ОЧАКВАНИЯ

Как очаквате да се промени бюджетът Ви за цифрова трансформация през следващите 12 месеца?

- Значително увеличение (>20%)
- Умерено увеличение (10-20%)
- Леко увеличение (<10%)
- Без промяна
- Намаляване
- Не мога да отговоря

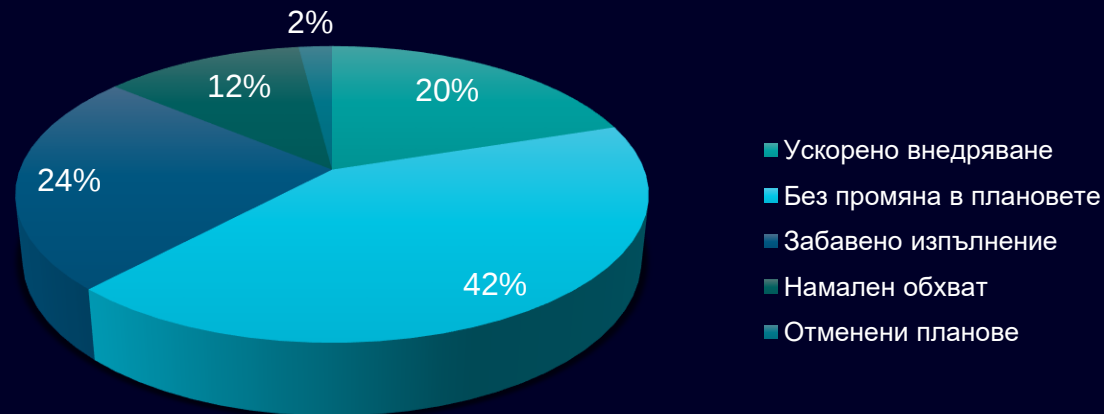

Данните показват, че 58% от респондентите очакват някакво увеличение на бюджета, което значително надвишава дела на тези, които прогнозират намаление (8%). Това сочи **цялостно положително отношение** към инвестициите в дигитална трансформация, въпреки че повечето организации предпочитат умерен подход вместо драстично увеличение.

SIEMENS

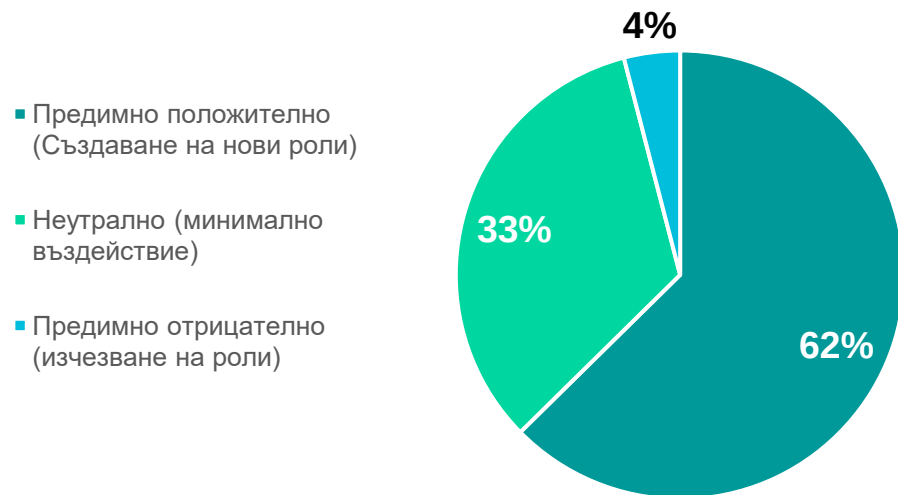
Как настоящият икономическият климат влияе на Вашите планове за цифрова трансформация?

Най-голямата група организации (42%) продължават с плановете си без промяна, което свидетелства **за стабилност и дългосрочна визия към дигиталната трансформация**. Делът на организациите, които ускоряват внедряването (20%), е сходен до този на забавящите изпълнението (24%), което показва разделение в стратегическия подход - докато някои виждат възможност в кризата, други предпочитат по-предпазлив подход.

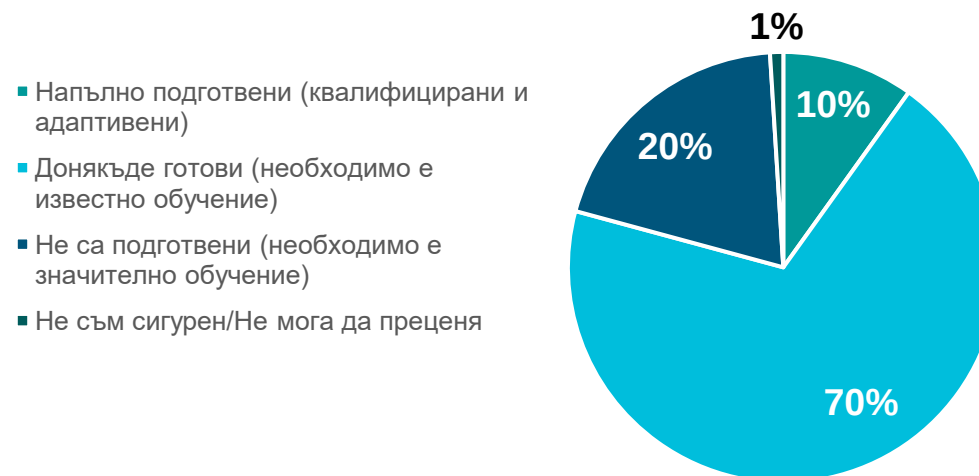
ЧОВЕШКИЯТ ФАКТОР И ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА

Как възприемате въздействието на нововъзникващите технологии върху работните функции във Вашата организация?

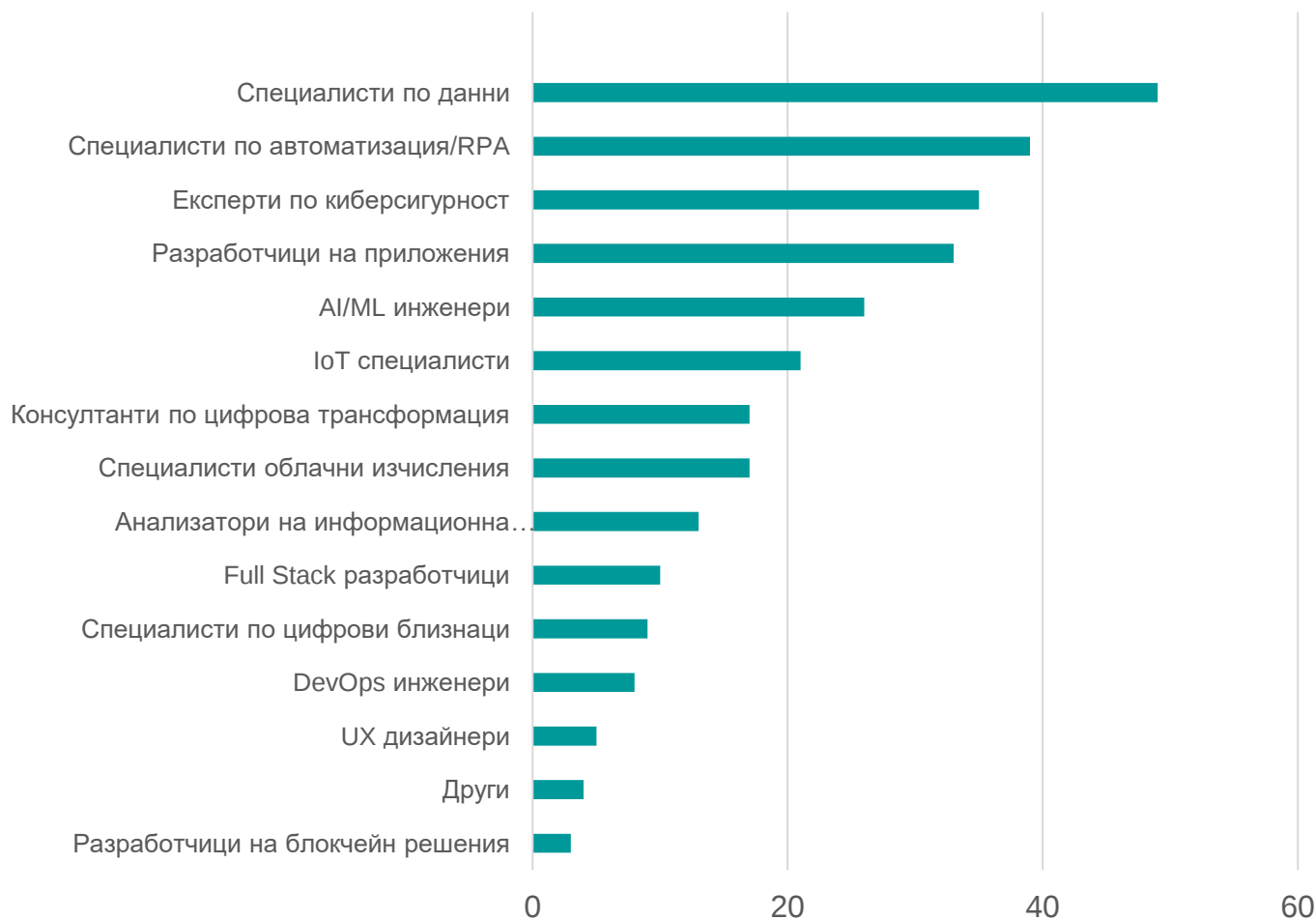
Анализът показва **силно оптимистично отношение** към въздействието на новите технологии спрямо работните места в организациите – 62%. Само една много малка част (4%) имат негативни очаквания, свързани с отпадането на работни позиции. Тези резултати отразяват положителното възприятие на дигиталната трансформация като **възможност за развитие и създаване на нови професионални роли**.

Как оценявате подготовеността на Вашите служители за новите изисквания на дигиталната трансформация?

Докато организациите са оптимисти за въздействието на новите технологии върху работните места, те признават **значителните пропуски в готовността** на персонала си да се адаптира към тези промени. Само 10% определят персонала си като напълно подготвен, докато близо 90% смятат, че техните служители се нуждаят от известно или дори значително обучение.

От какъв тип специалисти смятате, че ще има нужда
Вашата компания през следващите години?

Основните акценти при търсенето на специалисти в бъдеще са поставени върху обработката на данни, автоматизацията, сигурността и софтуерното развитие, които формират основата за дигиталната трансформация на организациите. **Специалистите по данни** са на първо място, което отразява критичното значение на обработката, анализа и интерпретацията на големи обеми от информация. Следващата най-търсена категория експерти са тези, които се занимават с автоматизацията на процеси, което е ключово за повишаване на ефективността и конкурентоспособността на бизнеса. Със засилването на цифровизацията, необходимостта от защита на данни и инфраструктури също става приоритет, което обяснява очакваното засилено търсене на специалисти по киберсигурност.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

01

Умерено ниво на дигитална зрялост с фокус върху оперативни подобрения

Българският бизнес се намира в междинен етап от дигиталната трансформация. Компаниите подхождат прагматично към цифровите технологии, като се фокусират върху области с ясно и бързо измеримо бизнес въздействие – оптимизация на процеси, подобряване на производителността и клиентското обслужване. Тази стратегия обаче крие риск от изоставане спрямо новите пазарни тенденции и все по-кратките иновационни цикли.

02

Бюджетни трудности и остарели системи като пречки пред напредъка

Българските компании срещат различни пречки по пътя към дигиталната трансформация, сред които водещи са бюджетните ограничения, човешкият фактор и остарелите системи. Сравнително ниските инвестициите наред с липсата на ясен план за действие в много организации също се нареждат сред основните пречки пред напредъка в дигиталната трансформация.

03

Критичен недостиг на квалифицирани кадри и умения

Човешкият фактор остава критичен за успешната дигитална трансформация, като фокусът е върху специалисти, които могат да извличат стойност от данни, да осигуряват автоматизация и да гарантират защита на дигиталните активи. Липсата на квалифицирани кадри ооставя сериозна пречка. Въпреки това бизнесът гледа с оптимизъм на влиянието на новите технологии върху заетостта.

04

Киберсигурност и устойчивост – все по-важни теми

Компаниите осъзнават значимостта на киберзащитата, както и нуждата от такива специалисти. Устойчивостта също се възприема като важен елемент от стратегията за цифрова трансформация. Това показва ясно разпознаване на връзката между дигитализация и устойчиво развитие – теми, които все повече се възприемат като взаимно усилващи се.

01 От експериментиране към стратегическа трансформация

Дигитализацията все повече се разглежда не просто като технологично обновление, а като част от дългосрочна бизнес стратегия.

02 Интелигентни технологии все повече навлизат в основните процеси

От облачни решения и мобилни приложения през IoT и Big Data до AI и роботизация – компаниите постепенно внедряват нови технологии, макар по-често с фокус върху оптимизация, отколкото върху иновация.

03 Киберсигурността и устойчивостта стават все по-голям приоритет

Все повече компании осъзнават киберрисковете и изграждат специализирани екипи и структури. Устойчивостта също се възприема като важна или ключова част от дигиталната трансформация.

04 Човешкият фактор – слабото звено на трансформацията

Липсата на подготвени кадри остава водеща пречка през годините, въпреки ясното осъзнаване на нуждата от обучения и преквалификация.

Преразгледайте инвестициите в дигитализация

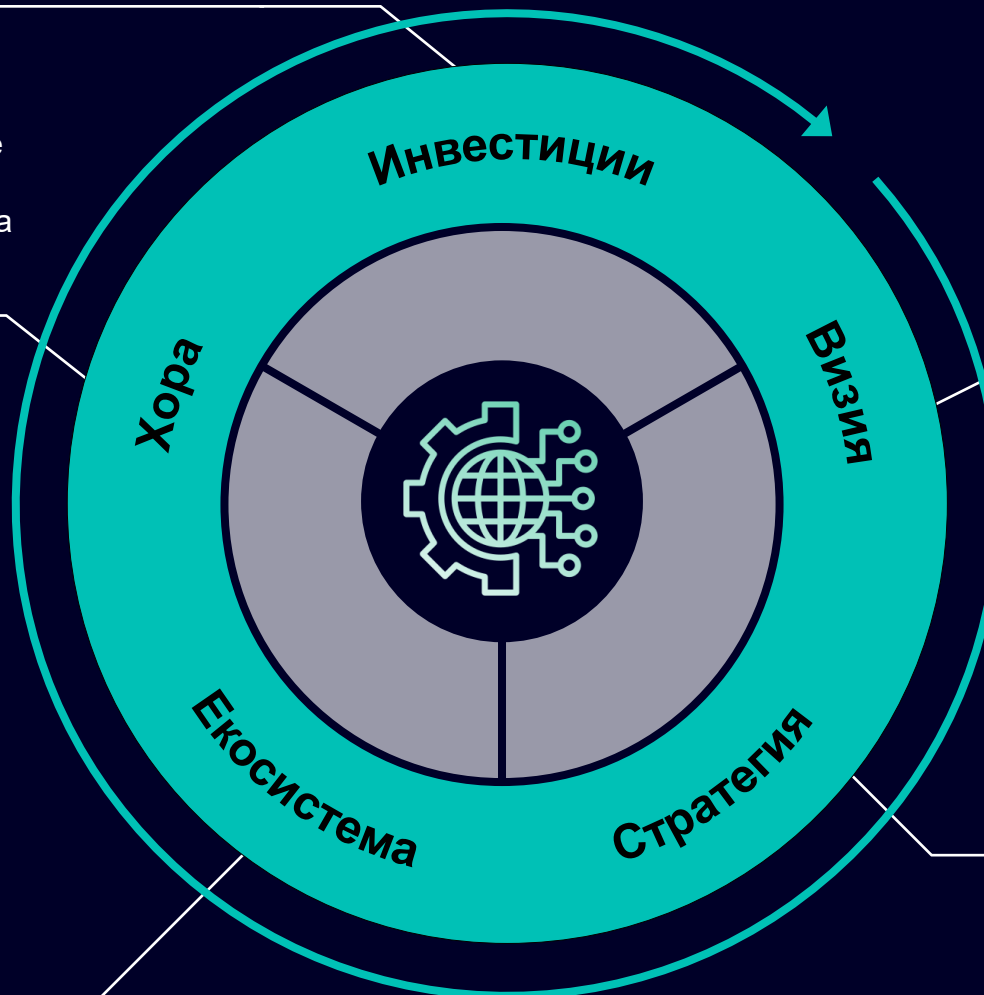
По-добро съгласуване между стратегическите цели и реалното финансиране с фокус върху проекти с ясна възвръщаемост и потенциал за повишаване на ефективността.

Насърчавайте развитието на дигитални умения

Внедряване на систематични обучения, вътрешни тренинги и партньорства с образователни институции

Развивайте стратегически партньорства

Изграждане на мрежа от партньорства с технологични компании, стартиращи бизнеси и академични институции за ускоряване на трансформацията и компенсиране на вътрешни ограничения.

Поставете дигиталната трансформация в основата на бизнес стратегията

Компаниите трябва да я възприемат не просто като ИТ проект, а като ключов двигател за растеж, устойчивост и конкурентоспособност..

Стремете се към задълбочена дигитална трансформация

Преход от изолирани технологични инициативи към интегрирани решения и автоматизация на ключови процеси, базирана на използване на данни и интелигентни системи.

DISCLAIMER

Данните, представени в настоящата презентация, са базирани на отговорите на участниците в проучването „Дигитализация в България 2025“, проведено от Siemens България и Германско-българската индустриално-търговска камара. Процентите в отделните графики и диаграми може да не формират сбор от точно 100%, тъй като са закръглени до най-близкото цяло число.

КОНТАКТИ

Румяна Парушева

Ръководител “Комуникации”, Siemens
България

Email: rumyana.parusheva@siemens.com

Кармен Вранчев

Ръководител Фирми членове, събития и
комуникации, ГБИТК

Email: karmen.vranchev@ahk.bg